

że występujące tu stadia – dojrzałe i juvenilne – zapewniają ciągłość istnienia populacji języcznika, którą cechuje znaczne podobieństwo (pod względem struktury i dynamiki) do populacji jurajskich tego gatunku. Bardzo brakowało nam w tym miejscu Janka Bodziarczyka, który miał przedstawić wyniki swojej wieloletniej pracy na tym stanowisku. Nadesłał jedynie poster „Języcznik zwyczajny *Phyllitis scolopendrium* (L.) Newm. na Dolnym Śląsku” we współautorstwie z Markiem Malickim.

W Wąwozie Myśluborskim żyją introdukowane tu muflony, udało nam się zobaczyć kilka z nich. Jako ciekawostkę, odnotowano też obecność słodkowodnego krasnorostu *Hildebrandia rivularis*, którego brunatno-czerwone, skorupiaste plechy dostrzeżono na kamieniach potoku Jawornik.

Kolejnym etapem naszej wędrówki były Wzgórza Oleszańskie, niewielkie serpentynitowe pasmo (387 m n.p.m.), znajdujące się na południe od masywu Ślęzy, w obrębie Przedgórze Sudeckiego. Zachowały się tutaj niewielkie powierzchnie dąbrów, ciepłolubnych muraw i okrajków, lecz większość obszaru pokrywają sosnowe lasy gospodarskie. Odslonięcia skalne, w zdecydowanej większości antropogeniczne, są siedliskiem paproci serpentynowych *Asplenium cuneifolium* i *A. adiantum-nigrum*. Niezawodna dr Ewa Szczęśniak bezbłędnie doprowadzała nas do stanowisk z przepięknymi okazami, niekiedy bardzo bujnymi, tych rzadkich gatunków. Zdjęciom i filmowaniu tych piękności nie było końca.

Ostatnie z odwiedzanych stanowisk znajdowało się w obrębie Kamiennego Grzbietu, całkowicie odlesionego serpentynitowego wału, na wschód od Masywu Ślęzy. W starym, śródpolnym kamieniołomie serpentynitu występują tu obecnie *Asplenium cuneifolium*, *A. adiantum-nigrum* oraz niezwiązane z serpentynitem *A. septentrionale*, *A. trichomanes*, *Polypodium vulgare*, *Cystopteris fragilis* i *Dryopteris filix-mas*. Stanowisko to jest zagrożone zniszczeniem, bowiem rolnicy wyrzucają tu odpady poźniwe z okolicznych pól.

Podsumowując drugie ogólnopolskie

spotkanie członków i sympatyków Sekcji Pteridologicznej stwierdziliśmy, że było ono bardzo owocne. Cieszyła nas obecność doktorantów i młodych naukowców, którzy mieli okazję do przedstawienia aktualnych wyników badań i przedyskutowania ich w gronie specjalistów-pteridologów. Nasze spotkania odbywają się co dwa lata, spotykamy się również na Zjazdach Ogólnopolskich PTB, jeśli przypadają one w międzyczasie. W przyszłości planujemy poznanie paprotników Pomorza Zachodniego, dlatego następną konferencja odbędzie się w Małkocinie, gdzie znajduje się świeżo odremontowany pałacyk Uniwersytetu Szczecińskiego, z salą konferencyjną i bazą noclegową dla 60 osób.

Elżbieta ZENKTELER, Ewa SZCZĘŚNIAK

VARIA

SELEN – PIERWIASTEK WAŻNY DLA ZDROWIA, FASCYNUJĄCY DLA BADACZA

Selenium – the element important for health and fascinating for explorer

Jak wiadomo, selen powoduje u wszystkich ssaków zwiększenie aktywności peroksydazy glutationowej rozkładającej nadtlenek wodoru, a przez to hamuje powstawanie nowotworów. Literaturę na ten temat cytowała B. Wachowicz (1993) w *Wiadomościach Botanicznych*. W ostatnich latach zainteresowanie selenem bardzo wzrosło, m.in. 21 kwietnia 2007 roku w Warszawie odbyła się interdyscyplinarna sesja naukowa pt. „Selen – pierwiastek ważny dla zdrowia, fascynujący dla badacza”, połączona z promocją książki o tym samym tytule, wydanej przez firmę wydawniczą Malamut. W trakcie sesji wygłoszono kilka referatów, pokazano kilkanaście plakatów i odbyła się ożywiona dyskusja, obejmująca wszystkie te dyscypliny nauki, których przedstawiciele

uczestniczyli w przygotowaniu promowanej książki. Na specjalną uwagę zasługiwał referat B. Dębskiego, który wykazał, że zawartość selenu w mleku krowim jest najlepszym miernikiem obecności tego pierwiastka w glebach różnych rejonów Polski. Brak selenu, według badań B. Dębskiego, notuje się w północno-wschodniej Polsce, gdzie lodowce utrzymywały się najdłużej i selen został wypłukany z gleb.

Monografia „Selen – pierwiastek ważny dla zdrowia, fascynujący dla badacza” liczy przeszło 300 stron i zawiera 8 rozdziałów, z których cztery: „Biogeochemia selenu”, „Selen w organizmach żywych”, „Selen w organizmie człowieka”, „Badane formy chemiczne selenu” podzielone zostały na kilka podrozdziałów. W opracowaniu książki brało udział 34 autorów, wśród których znajdują się także autorzy niniejszej publikacji. W każdym podrozdziale lub krótkim rozdziale cytowana jest literatura naukowa i popularnonaukowa (w sumie 880 pozycji), obejmująca zarówno publikacje polskie jak i zagraniczne. W monografii zamieszczono ponadto mapy obrazujące zawartość selenu w glebach Polski, Chin i USA.

Książka ta powstała z inspiracji prof. M. Wierzbickiej, która w 2003 roku zorganizowała na Wydziale Biologii Uniwersytetu Warszawskiego interdyscyplinarną sesję naukową o podobnym tytule „Selen: ważny dla życia, fascynujący dla badacza”. Materiały z sesji znalazły się w omawianej tu monografii, redagowanej przez pięciu przedstawicieli różnych specjalności (M. Wierzbicka, E. Bulska, K. Pyrzycka, I. Wysocka i B. A. Zachare). Jeden z rozdziałów poświęcony jest badaniom i ekstrakcji form chemicznych selenu. W trzecim rozdziale książki wykazano, że pobieranie i transport przez rośliny rozmaitych form selenu różni się bardzo między sobą. Na przykład rośliny pobierają znacznie więcej selenu VI (sześciowartościowego) niż selenu IV, który jest mocniej sorbowany w glebie. Transport selenu VI w roślinie jest szybki, gdyż odbywa się wiązkami naczyniowymi i pierwiastek ten metabolizuje się tylko w niewielkim procencie, chociaż np. rośliny cebuli mogą pobierać go dużo. Natomiast selen IV transportowany jest wolniej – drogą

symplastyczną – i jest metabolizowany do metyloselenocysteiny (Wierzbicka et al. 2007). Według ostatnich badań wykonywanych na jarmużu stwierdzono, że obfite nawożenie Na_2SeO_4 zwiększyło dwukrotnie zawartość siarki w roślinach, a poziom selenu wzrósł od 0 do 1057 mg Se/kg s.m. Nawożenie Na_2SeO_3 nie miało tak silnego wpływu i tu zawartość siarki w jarmużu zmniejszała się, a zawartość selenu wzrosła tylko do 235 mg Se/kg s.m. (Lefsrud et al. 2006).

Zarówno w czasie sesji, jak i w omawianej tu monografii potwierdzono pogląd Wachowicz (1993), że optymalna dzienna dawka selenu dla człowieka wynosi tylko 0,05–0,3 mg Se. Stwierdzono, że selen jest o wiele lepiej przyswajalny razem z witaminą C niż bez niej, co mogłoby przyczynić się do promocji warzyw kapustnych, które zawierają dużo witaminy C, chętnie pobierają selen z gleby razem z siarką i ponadto zawierają związki uważane za przeciwrakowe (Fahey, Stephenson 1999). Dużo selenu mogą także zawierać cebula i czosnek (850 mg Se/kg suchej masy szczypioru). Selen jest najlepiej przyswajany przez człowieka w postaci seleno-metioniny lub seleno-cysteiny, których to aminokwasów może być stosunkowo dużo w roślinach kapustnych. Natomiast selen kupowany w kapsułkach w aptece jest gorzej przyswajany przez organizm ludzki i można łatwo się nim zatruć, nawet ze skutkiem śmiertelnym, jeżeli jest on przyjmowany w nadmiarze. Podczas sesji oraz w książce została także potwierdzona opinia Wachowicz (1993), że w Polsce zwiększa się niedobór selenu. Jedną z przyczyn tego stanu rzeczy jest fakt, że 20 lat temu sprowadzaliśmy pszenicę z Kanady, w której zawartość selenu jest często ponad 10 razy wyższa niż w pszenicy wyprodukowanej w Polsce lub krajach sąsiednich. Należy podkreślić, że dawniej na Śląsku w pyłach z hut znajdowało się do 33 mg Se/kg (Wierzbicka et al. 2007). Teraz już huty nie pyłają i selen przestał „spadać z nieba”.

W rozdziale „Nawożenie gleb selenem” omawianej książki są zamieszczone adresy firm, które mogą dostarczyć nawóz płynny dolistny zawierający selen. Takiego nawozu na rynku nie ma, gdyż nie było zainteresowania tym mikroelementem.

Do niedawna panowała powszechnie opinia (częściowo słuszna), że selenu w Polsce nie brakuje. Nawozem zawierającym co najmniej 1 mg Se/kg jest popiół z węgla brunatnego, który jest jednocześnie najtańszym nawozem wapniowo-magnezowym, ale koszty jego transportu są zbyt wysokie dla rolników i ogrodników. Więcej na temat doświadczeń z nawożeniem roślin popiołem z węgla brunatnego można znaleźć w książce.

Być może selen jest dla roślin mikroelementem, którego potrzebują w minimalnych ilościach, szczególnie przy niedoborze siarki, np. niektóre gatunki z rodzaju *Astragalus* zawierają często ponad 1% selenu w suchej masie (Wachowicz 1993). W książce Wierzbieckiej et al. (2007) wymienionych zostało więcej rodzajów roślin, których gatunki rosną tylko na glebach zasobnych w selen. Należy do nich *Astragalus bisulcatus*, który zawiera najwięcej selenu we włoskach pokrywających liście, natomiast u *Brassica juncea* najwięcej selenu zawiera mezofil i tkanki przewodzące (Freeman et al. 2006). Rośliny z tak dużą zawartością selenu są trujące dla ludzi i zwierząt, ale dzięki temu nie są atakowane przez szkodniki. Selen zwiększa istotnie odporność papryki na działanie wysokich temperatur (Shang et al. 2005) i odporność na promieniowanie UV (Xue, Hartikainen 2001). Tu działanie selenu wiązało się z 11-krotnym zwiększeniem aktywności oksydazy glutationowej (Shang et al. 2005), ale nastąpiła też zmiana aktywności innych enzymów. Selen zwiększa także odporność zwierząt na promieniowanie jonizujące, co pierwsi stwierdzili Aleksandrowicz i Warzevska-Czyżewska (1976). Te wyniki zainspirowały Instytut Warzywnictwa do prowadzenia badań nad zwiększeniem zawartości Se w warzywach, a głównie w kapuście pekińskiej (Borkowski et al. 2001). Ma ona krótki okres wegetacji i można stosunkowo szybko spowodować u niej zwiększenie (nawet wielokrotne) zawartości selenu, co może mieć istotne znaczenie z powodu możliwości przypadkowego zagrożenia promieniowaniem jonizującym. Takie zagrożenie istnieje, ponieważ w Europie znajduje się 196 elektrowni jądrowych i ponad 430 na całym świecie (*Forum* nr 24/2008: 49). Wyniki

badania nad dolistnym nawożeniem nawozami wzbogaconymi selenem są także podane w omawianej książce, jednak wydanie monografii na temat selenu nie oznacza, że nie ma potrzeby kontynuowania badań w tym kierunku. Jest np. interesujące, czy potwierdziłyby się w Polsce wyniki badań, które prowadzono w Korei (Yun et al. 2005). Stwierdzono tam, że nawożenie selenem kapusty pekińskiej odmiany Manjeom zwiększyło zawartość witaminy C w liściach o ponad 20%, a nawożenie jarmużu podniosło poziom Mg, K i Ca o ponad 10%. Może warto byłoby sprawdzić, czy podobnie nie reagowałyby gatunki najchętniej spożywanych w Polsce warzyw i owoców, chociażby najczęściej goszczącego na naszych stołach ziemniaka.

LITERATURA

- ALEKSANDROWICZ J., WARZEWSKA-CZYŻEWSKA M. 1976. Selenium as radioprotective substance. *Haematologia* 62(2): 250.
- BORKOWSKI J., KAJFOSZ J., SZWONEK E. 2001. Możliwość zwiększenia zawartości selenu w liściach kapusty pekińskiej poprzez nawożenie dolistne. *Zesz. Probl. Post. Nauk Rol.* 478: 99–104.
- FAHEY J. W., STEPHENSON K. K. 1999. Cancer chemoprotective effects of cruciferous vegetables. *Hort. Sci.* 34(7): 1159–1163.
- FREEMAN J. L., ZHANG L. H., MARCUS M. A., FAKRA S., MCGRATH S. P., PILON-SMITH E. A. H. 2006. Spatial imaging speciation and quantification of selenium in the hyperaccumulator plants *Astragalus bisulcatus* and *Stanleya pinnata*. *Plant Physiol.* 142(1): 124–134.
- LEFSRUD M. G., KOPSELL D. A., KOPSELL D. E., RANDLE W. M. 2006. Kale carotenoids are unaffected by, whereas biomass production, elemental concentrations, and selenium accumulation respond to, changes in selenium fertility. *J. Agric. Food Chem.* 54(5): 1764–1771.
- SHANG Q. M., CHEN S. F., ZHANG Z. G. 2005. Regulation of selenium on antioxidative enzymes activity in pepper leaves under high temperature stress. *Acta Horticult. Sinica* 32(1): 35–38 (streszcz. w *Hort. Sci. Abstr.* 75(8): 6874).
- WACHOWICZ B. 1993. Selen w roślinach. *Wiad. Bot.* 37(1/2): 87–90.
- WIERZBICKA M., BULSKA E., PYRZYŃSKA K., WYSOCKA I., ZACHARA B. A. (red.) 2007. Selen – pierwiastek ważny dla zdrowia, fascynujący dla badacza. Małamut, Warszawa.

- XUE T., HARTIKAINEN H. 2000. Association of antioxidative enzymes with the synergistic effect of selenium and UV irradiation in enhancing plant growth. *Agricult. Food Sci. Finland* 9(2): 177–186.
- YUN H. K., SEO T. C., ZHANG C. H., HUANG H. Z. 2005. Effect of selenium application on growth and quality of Chinese cabbage (*Brassica campestris* L.) grown hydroponically in perlite media. *Korean J. Horticult. Sci. Technol.* 23(4): 363–366 (streszcz. w *Hort. Sci. Abstr.* 76(5): 4041).

Jan BORKOWSKI, Barbara DYKI

OŚRODEK KULTURY LEŚNEJ W GOŁUCHOWIE

Forest Culture Centre in Gołuchów

Udokumentowana historia miejscowości Gołuchów, położonej w Wielkopolsce pomiędzy Pleszewem a Kaliszem, sięga wielu wieków wstecz i wiąże się z magnackimi rodami, przede wszystkim Leszczyńskich, Działyńskich i Czartoryskich, którzy tam mieli swoją rezydencję. W drugiej połowie XIX wieku właścicielami ogromnego powierzchniowo majątku, z dość wówczas zdewastowanym i podupadłym zamkiem, zostali hrabia Jan Działyński i jego małżonka księżna Izabela z Czartoryskich Działyńska. Zamek gołuchowski został przez nowych właścicieli odrestaurowany (w stylu francuskiego renesansu), wyremontowano zabudowania dworskie, a na obszarze 200 ha założono piękny park w stylu angielskim. Dziś ten park-arboretum, z licznymi starymi drzewami pomnikowymi oraz wieloma taksonami drzew i krzewów rodzimego i obcego pochodzenia, należy do największych i najstarszych założeń tego typu w Polsce.

Gołuchowska rezydencja znalazła się w 1974 roku pod zarządem Lasów Państwowych, a zespół zamkowo-parkowy stał się obiektem prawnie chronionym. Obecnie mieści się w nim Ośrodek Kultury Leśnej, który zarządza całym obiektem. Powstanie Ośrodka ma swoją nadspodziewanie długą historię; jego korzenie sięgają bowiem czasów sprzed pierwszej wojny światowej i Galicyjskiego Towarzystwa Leśnego

Ryc. 1. Okładka publikacji J. Adamczewskiego i A. Kozyra – *Sosna – komentarz wystawy*, wydanej przez Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie.

Fig. 1. Cover of the publication of J. Adamczewski and A. Kozyra – *Pine – exhibition comments*, edited by Forest Culture Centre in Gołuchów.

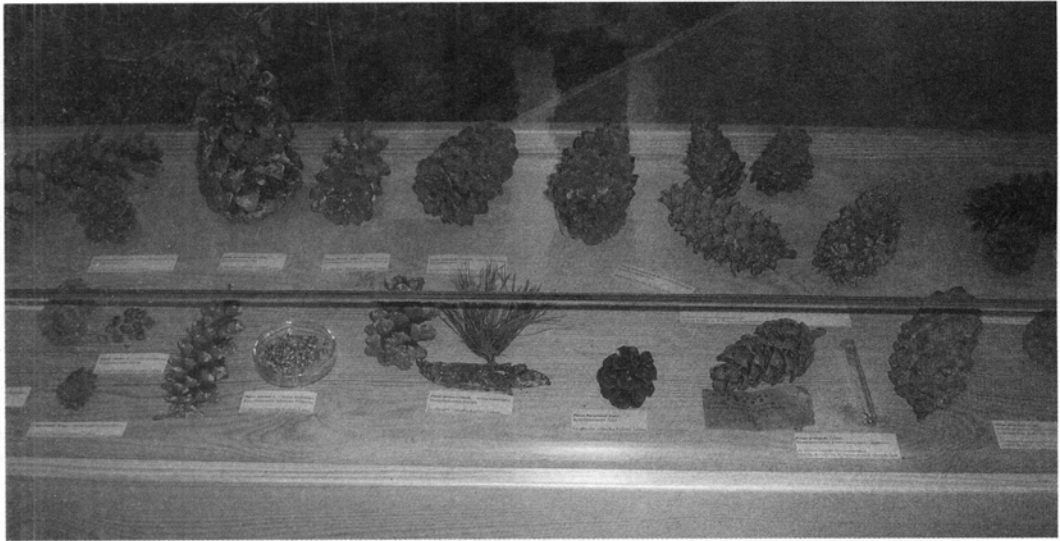
(założonego w 1882 roku), gdy powstała idea utworzenia w Polsce wystawy poświęconej lasom i leśnictwu. Początek jej realizacji okazał się możliwy dopiero w latach 60. XX wieku, kiedy to dr Stanisław Fiołek, pracownik stacji Instytutu Badawczego Leśnictwa w Krakowie-Przegorzałach, rozpoczął gromadzenie zbiorów dla przyszłego Muzeum, ale dopiero powołany w 1986 roku do życia Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie podjął efektywną działalność w zakresie muzealnictwa leśnego i przyrodniczego, a także stworzył centrum dydaktyczno-edukacyjne.

W Ośrodku prezentowane są dwie wystawy stałe i wystawy czasowe. Wystawy stałe są poświęcone historii gospodarstwa leśnego na ziemiach polskich oraz technice leśnej (narzędzia

Ryc. 2. Fragment wystawy „Sosna” w Ośrodku Kultury Leśnej w Gołuchowie (fot. T. Mroczek).

Fig. 2. Fragment of the exhibition ‘Pine’ in the Forest Culture Centre in Gołuchów (phot. T. Mroczek).

Ryc. 3. Szyszki współczesnych gatunków sosny pochodzące ze zbiorów Muzeum Paleobotanicznego Instytutu Botaniki im. W. Szafera Polskiej Akademii Nauk w Krakowie (fot. T. Mroczek).

Fig. 3. Cones of extant pine species from the collection of the Palaeobotanical Museum of the W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences in Cracow (phot. T. Mroczek).

i urządzenia stosowane w różnych działach gospodarki leśnej). Stałą ekspozycją jest także wieloaspektowa wystawa „Spotkanie z lasem”, ilustrująca zarówno jego faunę, jak i florę (m.in. rozmieszczenie geograficzne różnych gatunków roślin i zwierząt, ich różnorodność siedliskową, formy ochrony itp.).

Wystaw czasowych w okresie działalności Ośrodka było dotychczas kilkadziesiąt, z których dwie poświęcono drzewom. Pierwsza z tego cyklu wystawa „Dąb – biologia, gospodarka, kultura” otrzymała wyróżnienie Ministra Kultury i Sztuki w 1996 roku; druga – pt. „Sosna” (Ryc. 2, 3) była prezentowana od października 2007 roku do końca sierpnia 2008 roku. Trwałym śladem po wystawie o sośnie jest publikacja autorstwa J. Adamczewskiego i A. Kozyry (Ryc. 1).

Należy dodać, że Ośrodek Badawczy Leśnictwa w Gołuchowie dysponuje bogatą ofertą edukacyjną, obejmującą oprócz ekspozycji muzealnych, także zajęcia dydaktyczne w terenie, poświęcone różnym aspektom życia lasu. Dysponując dużą salą konferencyjną i dobrze wyposażoną w sprzęt audiowizualny, mikroskopy i stanowiska komputerowe salą dydaktyczną, a także pokojami gościnnymi, Ośrodek służyć może jako dogodne miejsce dla organizowania konferencji, sympozjów lub warsztatów naukowych.

ŹRÓDŁA: CZOŁNIK B. 2007. Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie – informator. Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie, Gołuchów.

Ewa ZASTAWNIAK

JANINA OLESZAK

(3 XI 1932 – 16 X 2005) – BIOGRAM

Janina Oleszak (3 XI 1932 – 16 X 2005)

– a biographical note

OLESZAK Janina, mgr, bibliotekarz, historyk sztuki – historia botaniki, bibliografia; ur. 3 listopada 1932 roku, Poznań – zm. 16 października 2005 roku, Kraków.

Studia: 1951–1955 Uniwersytet Jagielloński Wydział Filozoficzno-Historyczny – Historia Sztuki, mgr 1955.

Przebieg pracy: marzec–czerwiec 1951 Biblioteka Zawodowej Straży Pożarnej, Kraków; lipiec–wrzesień 1951 Szkoła Pod-

stawowa nr 25, Kraków; październik 1951–październik 1952 Urząd Miasta Krakowa, Miejska Biblioteka Publiczna, Kraków; luty 1954–kwiecień 1955 Pracownia Bibliografii Polskiej XIX wieku Karola Estreichera na Uniwersytecie Jagiellońskim; lipiec 1955–styczeń 1956 instruktor w Bibliotece Wojewódzkiego Domu Kultury w Krakowie; styczeń–kwiecień 1956 prace zlecone w Bibliotece PAN w Krakowie; lipiec 1956–styczeń 1958 starszy bibliotekarz w Bibliotece Instytutu Zootechniki; luty 1958–kwiecień 1959 prace zlecone w Bibliotece Instytutu Botaniki PAN w Krakowie, 1 maja 1959–3 marca 1992 etat w Bibliotece Instytutu Botaniki PAN i UJ, Kraków; od 1 stycznia 1965 – adiunkt biblioteczny, od 1 października 1972 – kustosz dyplomowany, od 1 października 1975 – kierownik Biblioteki Instytutu Botaniki PAN i UJ, od 1 sierpnia 1980 – starszy kustosz dyplomowany; emerytura od 3 marca 1992.

Stypendia i staże naukowe: 1956–1957 kurs dla bibliotekarzy bibliotek PAN.

Tematyka badawcza/dokonania naukowe: kilkanaście prac z zakresu historii botaniki i bibliografii.

Członkostwo i funkcje: członek Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich i Towarzystwa Przyjaciół Książki. W SBP (34 lata przynależności) pełniła w latach 1983–1993 funkcję skarbnika i zastępcy skarbnika Oddziału SBP w Krakowie, była przykładem ogromnego zaangażowania w pracy na rzecz SBP, szczególnie w ramach Komisji Problemowych. Była bardzo aktywnym członkiem Towarzystwa Przyjaciół

Książki – organizowała często spotkania, w których brali udział nie tylko członkowie Towarzystwa, ale też licznie zapraszani goście. Celem tych spotkań była popularyzacja ciekawej książki. Przy okazji były one zawsze miłymi spotkaniami towarzyskimi. W latach 1984–2002 pełniła w TPK funkcję prezesa.

Publikacje: 15 biogramów w *Słowniku Biologów Polskich* oraz 15 publikacji z dziedziny historii botaniki, bibliografii i biografii, m.in.:

– Skorowidze alfabetyczne do tomów I–X czasopisma *Fragmenta Floristica et Geobotanica* opublikowanych w latach 1953–1964. 1967. *Fragm. Flor. Geobot. Indices ad Ann. I–X 1953–1964:* 1–150.

– Dwusetna rocznica urodzin florysty żmudzkiego – Ks. Jerzego Pabrzeża-Ambrosiusa. 1971. *Wiad. Bot.* 15(3): 173–174.

– Ogród Botaniczny w Krzemieńcu i jego katalogi (1805–1832). 1971. *Stud. Mater. Dziej. Nauki, Ser. B* 21: 59–81.

– Stanisław Bonifacy Jundziłł i Wilibald Besser w świetle wzajemnej korespondencji. 1971. *Stud. Mater. Dziej. Nauki, Ser. B* 21: 83–114.

– Bibliografia prac Mariana Raciborskiego. 1986. W: J. Kornaś (red.), Marian Raciborski. *Studia nad życiem i działalnością naukową*. Wyd. 1. Uniwersytet Jagielloński, PWN, Warszawa – Kraków, s. 135–156. *Zesz. Nauk. UJ – Varia* 210.

Działalność pozanaukowa: działalność w Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich i Towarzystwie Miłośników Książki.

Nagrody i odznaczenia: Złoty Krzyż Zasługi (1993); odznaka Zasłużony Pracownik PAN – Medal na 100-lecie (1971); Odznaka Honorowa Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich (1999).

ŹRÓDŁA: teczka osobowa nr 519 w Dziale Spraw Osobowych Instytutu Botaniki Polskiej Akademii Nauk; Nowak M. 2003. Instytut Botaniki im. W. Szafera (1953–2003), Polska Akademia Nauk. Tom 2. Bibliografia; kserokopia materiałów od p. dr Aliny Misiowej; informacja ustna od p. mgr Anny Chadaj z Biblioteki Głównej Akademii Górniczo-Hutniczej; wspomnienia własne.

Magdalena NOWAK

POEZJE BOTANIKÓW POETRY OF BOTANISTS

Bądź

Mała–DUŻA roślinko
Z pączkiem
Z kwiatkiem
Zielona nadzieją

Rośnij
Kwitnij
Oplataj
Przetrzymaj susze
I wiatry

Jeszcze nierozpoznana
Nowa
Chyba nieoznaczalna
Ale prawdziwa
Bardzo prawdziwa

Bądź
Bądź pod ochroną

lutu 2001

Przemijas

To
Że przemijas
Czasie nasz
To nic
To nic
Ty jesteś tylko
Wiatru powiew
A My?
Cóż My
Cóż nam
Przed Tobą
Trzeba
Czasie nasz
Pochylać głowę

kwiecień 2005

Tomasz ZAŁUSKI